

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 29.03.1968, sp. zn. 5 Tz 11/68, ECLI:CZ:NS:1968:5.TZ.11.1968.1

Číslo: 3/1969

Právní věta: Řidič smí jet nejvýše takovou rychlostí, jaká mu umožní bezpečně zastavit na vzdálenost, na kterou vidí. To platí zejména pro jízdu za snížené viditelnosti a při zapjatých světlech. Přitom musí řidič brát v úvahu vedle vlastní brzdné dráhy i reakční dobu a dráhu technické prodlevy brzd.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 29.03.1968

Spisová značka: 5 Tz 11/68

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dokazování

Předpisy: 80/1966 Sb. § 9

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud vyslovil porušení zákona v ustanoveních § 2 odst. 5, 6 tr. ř. usnesením okresního prokurátora v Hradci Králové ze 14. prosince 1967 sp. zn. Pv 815/67, kterým bylo zastaveno trestní stíhání obviněného pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák.

Z odůvodnění:

Skutek, pro který bylo zahájeno vyhledávání, spočíval v tom, že obviněný

12. října 1967 kolem 5.45 hod. jako řidič motocyklu pokračoval v jízdě v okamžiku, kdy byl oslněn, což mělo za následek, že zachytil před ním jedoucí cyklistku, kterou srazil na vozovku a způsobil jí zlomeninu levé lýtkové kosti s následkem asi tříměsíční pracovní neschopnosti.

Okresní prokurátor odůvodnil usnesení, jímž zastavil trestní stíhání pro tento skutek, tím, že nebyla vyvrácena obhajoba obviněného, že byl oslněn protijedoucím autem, a že i když činil okamžitě opatření k tomu, aby zastavil, nemohl přesto nehodě zabránit.

Významnou skutečností pro posouzení věci bylo zjištění stavu a účinnosti osvětlení motocyklu, na němž obviněný jel. V protokole o nehodě v silničním provozu je uvedeno, že u motocyklu se při nehodě rozbilo plexisklo a poškodil levý bok. Nebylo ale zjišťováno, zda byl poškozen také reflektor

motocyklu. Je pravděpodobné, že ještě po nehodě bylo možno funkci osvětlení motocyklu přezkoušet a lze se domnívat, že to orgán VB, který místo činu ohledával, skutečně také učinil a že by mohl uvést, jaký byl stav osvětlení motocyklu a jaká byla účinnost tlumených světel, na které obviněný podle dosavadního zjištění jel.

Další neobjasněnou věcí zůstala viditelnost v době nehody, ke které došlo

12. října 1967 o 5.45 hod., tedy v době, kdy se již rozednívalo. V průběhu vyšetřování bylo třeba zjišťovat, zda v této denní době mohlo dojít k oslnění obviněného. Za tím účelem mělo být vyžádáno vyjádření meteorologické stanice. Poněvadž se tak nestalo, zůstalo řízení neúplným.

Rozhodnutí okresního prokurátora však trpí ještě dalšími vadami, vyplývajícími z toho, že nebyl vzat v úvahu celý skutek a nebyly pečlivě uváženy všechny okolnosti případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí je uvedeno, že obviněný jel rychlostí kolem 45-50 km/hod., takže dráha potřebná k zabrzdění činila nejméně 20 metrů. Dále pak se konstatuje, že za těchto okolností, i kdyby obviněný okamžitě po oslnění počal brzdit - což nemohl učinit bez nebezpečí vzhledem k tomu, že vozovka z kostek byla zvlhlá a musil se tedy obávat smyku - nemohl srážce zabránit.

Prokurátor však vůbec nehodnotil, zda rychlost 45-50 km/hod., kterou obviněný jel, byla rychlostí přiměřenou, či nikoliv. Jestliže skutečně dráha potřebná k zabrzdění činila nejméně 20 metrů a tlumená světla, na které obviněný jel, osvětlovala vozovku na vzdálenost kolem 30 m, potom bylo třeba zvěřit, zda obviněný nejel rychlostí nepřiměřeně vysokou. Podle § 9 odst. vyhlášky MV č. 80/1966 Sb. je řidič povinen přizpůsobit rychlost jízdy okolnostem, to znamená i viditelnosti. Motocyklista smí jet za snížené viditelnosti jen tak rychle, aby při objevení překážky (chodec, cyklista apod.) mohl před ní ještě včas zastavit. Vzhledem k tomu, že při hodnocení možnosti zastavení je nutno vedle vlastní brzdné dráhy brát v úvahu ještě dobu reakční a dráhu technické prodlevy brzd, je pochopné, zda by obviněný při poměrně vysoké rychlosti měl možnost při objevení překážky včas zastavit. Nejinak je třeba posuzovat situaci i v případě, že skutečně příčinou nehody bylo oslnění obviněného. V okamžiku před oslněním viděl obviněný podle vlastního tvrzení na 30 m. Jestliže byl oslněn, měl povinnost okamžitě zastavit (pokud neviděl před sebe vůbec nebo jeho viditelnost byla minimální), nebo měl podstatně snížit rychlost své jízdy (pokud před sebe viděl) a to tak, aby měl možnost v případě objevení překážky včas zastavit. To však obviněný zřejmě neučinil. Že si takto nepočínal, je nutno dovodit i z jeho vlastní výpovědi, o níž se okresní prokurátor ve svém rozhodnutí zmiňuje. Obviněný totiž tvrdí, že po oslnění protijedoucím vozidlem sjel pouze více doprava a po projetí asi 4 m spatřil bezprostředně před sebou cyklistku. Z toho ovšem je nutno dovodit, že za předpokladu, že měl v pořádku osvětlení vozidla, buď nesledoval vozovku před sebou, nebo po oslnění si nepočínal tak, jak bylo jeho povinností.

Okresní prokurátor měl všechny tyto okolnosti zvážit a přezkoumat. Pokud by některé z nich vyžadovaly znaleckého posouzení, měl vyžádat znalecký posudek. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je kusé a shora uvedené okolnosti, které jsou pro posouzení zavinění obviněného nejpodstatnější, se v něm nehodnotí.